

Sayı: 2024/0373-BU

22 Ocak 2024

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü
ANKARA

İlgi: 29.12.2023 tarihli 2023/17 sayılı Genelge

Makamlarınca yayımlanan İlgide kayıtlı Genelge'nin 1 inci fıkrasıyla;
"Özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde iş takibi yapacak personeli, tespit işlemleri yapacak yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, dolaylı temsil suretiyle iş takibi yapacak gümrük müşavirleri ile bunların yanlarında çalışan gümrük müşavir yardımcılarında, yılın ilk günü itibarıyla 75 yaşını dolduranlar, vücut ve akıl sağlığı yönünden gümrük işlemlerini yapmalarında sakınca bulunmadığına ilişkin, tam teşekküllü resmi sağlık kurumlarından alacakları sağlık kurulu raporunu, doğrudan temsilcilerin firma dosyalarının bulunduğu gümrük idarelerine, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, gümrük müşavirleri ile gümrük müşavir yardımcılarının ise bağlı bulundukları Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne Mart ayı sonuna kadar ibraz etmeleri ve söz konusu sağlık kurulu raporlarını her beş yılda bir yenilemeleri," gerektiği hükme bağlanmıştır.

Bu durumda, yetmiş yaşını doldurmuş olması nedeniyle tespit işlemi yapamayacak olan yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinden 75 yaşını dolduranların sağlık raporu ibraz etme gerekliliği doğmuş bulunmaktadır. Oysa, Gümrük Yönetmeliğinin 576'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının (ğ) bendinde, yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği için yaş sınırı yetmiş yaş olarak belirlenmiştir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleriyle ilgili Gümrük Yönetmeliğinin 576 ıncı maddesinin birinci fıkra (ğ) bendi ile, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri için yetmiş yaşını doldurmamış olma şartı getirilmiş ve Danıştay nezdinde dava süreci devam etmekle birlikte;

- Anayasanın temel hak ve ödevler kısmında yer alan 48. maddesinde herkesin, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahip olduğu; 49. maddesinde, çalışmanın, herkesin hakkı ve ödevi olduğu, devletin, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alacağı; 13. maddesinde, temel hakların ancak kanunla sınırlandırılacağı; 124. maddesinde de, bakanlıkların kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarabilecekleri hükme bağlanmış olması, buna karşılık 4458 Sayılı Gümrük Kanununda bu hükme yer verilmemiş olmasına rağmen, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri için Yönetmelikle yaş sınırı getirilmiş olması;
 - Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün yayınladığı Dünya Sağlık İstatistikleri Raporunda; 2000-2016 yılları arasında ortalama yaşam süresinin 5,5 yıl artarak 66,5'ten 72'ye yükseldiğini açıklanmış olması ve yaşam süresinin artmaya devam etmesi;
 - 11.01.2024 tarihli 32426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan " Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ " ile Tebliğin 11 inci maddesine yeni tespit kodları eklenmesi suretiyle yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin iş hacminin artırılmış olmasına karşılık, önümüzdeki yıllar itibarıyla yetmiş yaşını aşacak yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin tespit işlemi yapamayacağından hareketle, 2023 Yılı verileriyle sayıları 371 olan yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin, mevcut iş potansiyeli için yeterli olamayacağı;
- değerlendirilmektedir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Bütün bunların yanı sıra, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği görevlerinin yerine getirilebilme şartı olarak, gerek 4458 sayılı Gümrük Kanunu, Gerekse Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre verilen ve 492 Sayılı Harçlar Kanunu hükümleri uyarınca harca tabi olan gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olunması gösterilmiştir. Kısaca, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği statüsünün hukuki dayanağını gümrük müşavirliği izin belgesi oluşturmaktadır. Buna rağmen, gümrük müşavirliği izin belgesi için gerek Gümrük Kanunun da, gerekse Gümrük Yönetmeliğinde üst yaş sınırı getirilmemişken, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri için sınırlama getirilmiş olmasının, genel uygulamalara da aykırılık teşkil ettiği mütalaa olunmaktadır.

Bu itibarla, Gümrük Yönetmeliği'nin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri için yaş sınırını belirleyen, 576'ncı maddenin birinci fıkrası (ğ) bendinin iptal edilmesi veya yaş sınırının 75'e çıkarılmak suretiyle, İlgi'de kayıtlı Genelge 'ye YGM işlevleri yönünden de işlerlik kazandırılması hususu takdir ve tensiplerine arz olunur.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.